

Dzieje szkoły

Dzieje szkoły w Przysiersku są nierozzerwalnie związane z istnieniem tutejszej parafii rzymsko-katolickiej, której założenie datuje się na XI-XII w., chociaż pierwsze wzmianki archiwalne na jej temat występują dopiero w spisie kolektorów świętopietrza z 1325 r. Sama wieś natomiast powstała prawdopodobnie pod koniec I tysiąclecia i należy do najstarszych osad wiejskich na Pomorzu Gdańskim.

Trudności sprawia nam także dokładne określenie początków szkoły w naszej miejscowości. Przypuszczać jednak można, że funkcjonowała ona już w średniowieczu jako szkoła parafialna i była całkowicie zależna od władz kościelnych, a kontrolę nad nią pełnił miejscowy pleban. Pierwsze pisemne wiadomości o jej istnieniu pochodzą dopiero z 1583 r. i jako pierwszych jej rektorów wymieniają miejscowych proboszczów ks. Dulskiego i ks. Marcina z Dobrzyńia, którzy uchodzili za dobrych muzyków. Na pewno zdolności te wykorzystywali na prowadzonych przez siebie lekcjach śpiewu kościelnego.

Poza wyżej wymienionym przedmiotem, w tamtych czasach uczono w szkołach parafialnych również umiejętności czytania i pisania po łacinie, a także zapoznawano uczniów z podstawami arytmetyki, historii regionu i z elementami starożytnej literatury. Przede wszystkim jednak uczono religii. Język polski odgrywał tylko rolę języka pomocniczego.

W latach 1670 - 1710, kiedy to urząd proboszcza pełnił ks. Lachowicz, obowiązki kierowania szkołą powierzono organiście, który posiadał stopień bakałarza i lekcje prowadził w domu ogrzewanym zimą dwoma piecami. Natomiast w 1766 r. obowiązki organisty i nauczyciela pełnił Stefan Mateusz Smoleński.

Cztery lata po I rozbiórce Polski władze pruskie wprowadziły rozporządzeniem z 1776 r. obowiązek szkolny, na

mocy którego wszyscy obywatele musieli posyłać do szkoły swoje dzieci w wieku od 5 do 13 lat.

Według założeń władz pruskich szkoły miały mieć charakter niemiecki, a nauczycielami mogli być tylko Niemcy. W przypadku polskich wsi zobowiązano ich do znajomości języka polskiego. Nie wszędzie jednak udało się znaleźć niemieckich nauczycieli. Między innymi dlatego w Przysiersku w 1780 r. było dwóch nauczycieli pochodzenia polskiego. Chłopców uczył organista Tomasz Kitowski, dziewczęta zaś jego żona Katarzyna.

Szesnaście lat później wieś miała już oddzielnego nauczyciela, czyli stanowisko nauczyciela oddzielono od stanowiska organisty. Był nim Wojciech Lipski. Do szkoły uczęszczało wówczas 30 dzieci. Po śmierci Lipskiego (zmarł 19. 06. 1796 r. – w roku objęcia stanowiska) prowadzenie nauki w szkole przejął miejscowy organista, ale tylko od czasu znalezienia nowego nauczyciela.

Pozycja materialna nauczyciela była w tamtych czasach dość dobra, gdyż w skład jego uposażenia wchodziło mieszkanie, ogród lub 1 morga gruntu ornego, 24 funty drewna opałowego i 60 talarów rocznej pensji, a także opłata tygodniowa od każdego ucznia w wysokości 1-2 groszy.

W 1819 r. była już w Przysiersku biblioteka, a szkoła miała charakter katolicki i chodziło do niej 78 dzieci.

W 1868 r. Przysiersk liczył 713 mieszkańców. Z ich to składek pieniężnych 3 lata wcześniej ufundowano nowy gmach szkoły, którego budowa trwała 5 lat (pomieszczenie dzisiejszego przedszkola). W jego to murach uczyło się w 1887 r. w dwóch klasach 109 uczniów. Szkoła ta miała charakter bezwyznaniowy. Oczywiście w okresie nasilonej germanizacji była ona także miejscem walki władz niemieckich z polskością.

Dopiero po odzyskaniu niepodległości i po przyłączeniu Pomorza Gdańskiego do Polski (1920 r.) szkoła przysierska nabrała czysto polskiego charakteru. W 1918 r. nauczycielkami były Marta Głodowska-Kuffel i Ochna Kowalska. W 1922 r.

rozpoczął pracę Teofil Grzemski, który przez szereg lat odgrywał dużą rolę w życiu wsi. W okresie powojennym wrócił znów do szkoły jako nauczyciel emerytowany, by nauczać religii. W latach 20-tych uczyły jeszcze Maria Ślibianka i Jadwiga Gostkowska oraz Józef Skuta. W 1928 r. szkoła nasza była szkołą powszechną, do której uczęszczało 135 dzieci. Miała 3 klasy. Była to szkoła katolicka. Najbliższa szkoła ewangelicka mieściła się natomiast w Plewnie, gdzie także istniała szkoła katolicka, której jedyny nauczyciel uczył 44 dzieci w jednej klasie.

W czasie II wojny światowej w Przysiersku funkcjonowała tylko szkoła niemiecka. Polskie dzieci były w niej bardzo źle traktowane. Wiele rodzin w miarę możliwości uczyło języka polskiego w domu. Niektórzy jeszcze teraz z rozrzewnieniem wspominają domowe wychowanie patriotyczne i wiersze utrwalone przez rodziców np.

Kto ty jesteś - Polak mały...

lub *Stań przechodniu i pomyśl,
gdzie jest ziemia taka,
gdzie by nie płynęła krew lub łza Polaka.
Każdy ptak ma gniazdo,
każdy robak jamę.
każdy naród ojczyznę,
a Polak groby same.*

10 kwietnia 1945 roku miało miejsce uroczyste otwarcie polskiej szkoły po niemieckiej okupacji.

W dniu 10 IV 1945 r. odbyło się uroczyste
otwarcie szkoły polskiej po okresie okupacji
niemieckiej.

Program uroczystości:

1. Msza św. w miejscowym kościele.
2. Uroczystości w szkole:
 - a) Odświeżanie "Bogę Coś Polskę"
 - b) Przemówienie kierownika szkoły
Wasieliewskiego Tadeusza.
 - c) Przemówienie ks. Pinarka z Bukowca
 - d) Przemówienie ppor. P.P.R. Pili ze Przecia.
 - e) Deklamacje dzieci: Kluffelówny Agnieszka
i Kluffelówny Jadwiga.

Zgodnie z informacjami z kroniki szkolnej w uroczystości uczestniczył również sołtys Anastazy Kierzkowski wraz ze społeczeństwem Przysierska. Godło państwa zostało wykonane własnoręcznie sposobem plastyki papierowej. Flagi biało-czerwone wykonano z kawałków płótna przyniesionych przez dzieci. Kierownikiem szkoły został Tadeusz Wasielewski.

Ówczesna szkoła znajdowała się w centrum wsi, w budynku, w którym obecnie mieści się przedszkole. Posiadała wówczas trzy klasy oraz mieszkanie dla nauczycieli. Budynki szkolne w czasie działań wojennych nie odniosły poważniejszych uszkodzeń. Inwentarz szkolny natomiast został zniszczony prawie doszczętnie. Przed otwarciem szkoły miejscowa młodzież pod kierownictwem stolarza wykonała

20 ław trzysiedzeniowych i oddała je jako dar dla szkoły. Podczas tych lat brakowało podręczników. Nauczyciele do nauki języka polskiego wykorzystywali gazet.

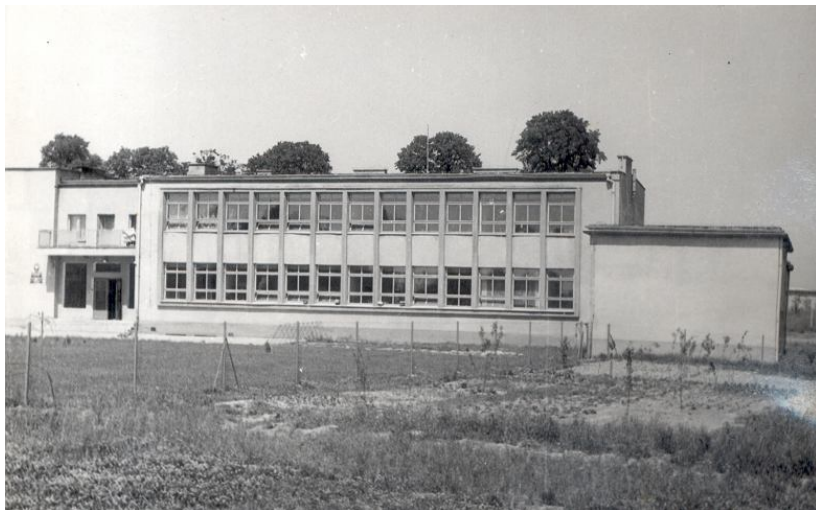
Jedna z trzech klas w starej szkole – 1956 r.

01.11.1962 r. rozpoczęto naukę w zorganizowanej w budynku szkoły podstawowej dwuletniej Szkole Przystosowania Rolniczego. Działalność szkoły zakończono w czerwcu 1969 roku. Nauczycielami byli: Zbigniew Król - kierownik, Krystyna Kuberska, Eugeniusz Jabłoński, Zdzisław Kochański, Ryszard Żbikowski, Ewa Król, Maria Pająkowska, Stanisława Kuffel.

Wiosną 1964 roku ruszyła budowa nowej szkoły podstawowej. Trwała ona ponad rok. 3 lipca 1965 roku odbyło się uroczyste oddanie nowej szkoły do użytku, a 1 września naukę w niej rozpoczęło 178 uczniów.

Zgodnie z założeniami reformy szkolnictwa w 1966 r. została wprowadzona VIII klasa. Do tej pory uczniowie kończyli tylko siedem klas.

Wiosną 1967 r. uczniowie obsadzili teren wokół szkoły topolami oraz żywopłotem, zasiano trawę, rozpoczęto układanie chodników i płytek chodnikowych oraz placu spacerowego dla młodzieży. Wiele płytek zrobili sami uczniowie z kl. VII i VIII.

Nowa szkoła – 1968 r.

W tym czasie trwał również remont byłej szkoły. Budynek *podniesiono* o jedno piętro. Przeprowadzono też prace adaptacyjne wewnątrz. Na remont uzyskano 700 tysięcy złotych. Wiele prac wykonała też społecznie młodzież. Nadzór nad pracami powierzono kierownikowi szkoły – Zbigniewowi Królowi. 22.12.1967 r. nastąpił uroczysty odbiór i przekazanie do użytku przedszkola oraz mieszkań dla nauczycieli.

Wyremontowany budynek *domu nauczyciela* – 1967.

W kolejnych latach prowadzone były dalsze prace wokół nowego budynku szkoły. W 1968 r. uczniowie posadzili w ogrodzie szkolnym: wierzby płaczące, jarzębiny, tuje, jałowce chińskie, a także drzewa i krzewy owocowe. Sprowadzone one zostały przez kierownika szkoły Zbigniewa Króla z arboretum w Kórniku koło Poznania. Wzdłuż chodnika zasadzone zostały również róże. W 1969 r. wybudowano budynek gospodarczy. Rozpoczęły się też intensywne prace przy budowie boiska. Trwały one do 1976 r., kiedy to powstało boisko do piłki koszykowej. Dwa lata wcześniej jedną stronę ogrodzenia szkoły uczniowie klasy VIII obsadzili bzami, 1 maja natomiast uruchomiono fontannę wybudowaną w czynie społecznym.

Młodzież z klasy VIII przy budowie bieżni – 1970 r.

Od września 1972 roku trzyklasowa Szkoła Podstawowa w Plewnie stała się punktem filialnym Szkoły Podstawowej w Przysiersku. W tym też roku po raz pierwszy Dzień Nauczyciela obchodzony był 14 października, w rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej. W wyniku zmian następujących w szkolnictwie w styczniu 1973 r. ze szkół naszej gminy utworzono Zbiorczą Szkołę Gminną w Bukowcu. Jej dyrektorem został Henryk Falkowski.

We wrześniu 1973 roku odbyło się pierwsze w naszej szkole pasowanie dzieci z I klasy na uczniów. W ten sposób zapoczątkowane zostało tworzenie ceremoniału szkolnego. Wybrano również hymn szkolny. Na koniec roku szkolnego absolwenci po raz pierwszy złożyli przyrzeczenie, a podczas uroczystości rozpoczęcia nowego roku szkolnego 1974/75 poczet sztandarowy wciągnął na maszt flagę państwową. Ważnym elementem tworzenia obrzędowości szkolnej było również nadanie szkole w Przysiersku Patrona. Został nim XIX-wieczny działacz

społeczny i patriotyczny – doktor Florian Ceynowa, którego grób znajduje się na cmentarzu w Przysiersku. Ceynowa propagował zachowanie odrębności własnego regionu, starał się rozbudzać dumę ze swej kultury, języka i sposobu życia jego mieszkańców. Wybór Patrona nie był przypadkowy i świadczył o docenieniu działalności na rzecz własnej *małej ojczyzny*. Jego poglądy starali się realizować nauczyciele miejscowej szkoły.

Te idee stały się szczególnie popularne po opracowaniu w 1994 r. *Karty Regionalizmu Polskiego* uchwalonej na V Kongresie Regionalnych Towarzystw Kultury we Wrocławiu. Znaczenie wychowania regionalnego zostało docenione przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i już w roku kolejnym zaowocowało wydaniem dokumentu *Dziedzictwo kulturowe w regionie*. Zawierał on założenia programowe i wyraźnie określał istotę wprowadzenia edukacji regionalnej do istniejącego programu nauczania. Zagadnienia te dla znacznej grupy nauczycieli nie były czymś nowym. Założenia programowe opracowane przez MEN usankcjonowały ich działania i pobudziły do tworzenia programów autorskich o tematyce regionalnej. Dużym dorobkiem w tej dziedzinie mogą się pochwalić nauczyciele i wychowawcy pracujący w szkole w Przysiersku.

Zainteresowanie tradycjami Kociewia rozbudziła pracująca tu w latach 1966-1981 polonistka Maria Pająkowska. Obecnie profesor doktor habilitowany, pracownik Akademii Bydgoskiej, kierownik Podyplomowego Studium Edukacji Regionalnej. W jej dorobku znajdują się takie pozycje jak: *Mały słownik kociewski*, *Słotwórstwo rzeczowników w dialekcie kociewskim*, rozprawa *Język a kultura ludowa*, a także liczne artykuły. Mimo wielu zajęć naukowych Maria Pająkowska utrzymuje stały kontakt ze szkołą w Przysiersku, wspierając działania miejscowego grona pedagogicznego.

Idee edukacji regionalnej zostały ożywione w 1994 r., kiedy to Gminna Biblioteka Publiczna w Bukowcu zorganizowała konkurs wiedzy o Kociewiu. Spotkał się on z dużym zainteresowaniem

uczniów z okolicznych szkół, w tym również z Przysierska. Przygotowaniem dzieci do konkursu zajęli się nauczyciele specjaliści poszczególnych przedmiotów. Okazało się, że wiązanie treści ogólnych, przedmiotowych z regionalnymi jest możliwe i przynosi dobre efekty. Uczniowie z chęcią przyswajali treści dotyczące własnej *małej ojczyzny*, samodzielnie gromadzili na ten temat informacje.

Owocny dla działań regionalnych okazał się kolejny rok szkolny, 1994/1995. Wtedy to w czasie sierpniowego posiedzenia rady pedagogicznej nauczyciele przyjęli nowe zadania do realizacji. Z inicjatywy dyrektora mgr Stanisławy Kuffel postanowiono przygotować i przeprowadzić w maju 1995 r. uroczystość z okazji 50-lecia powojennej działalności szkoły w Przysiersku. Nauczyciele postanowili również przejąć inicjatywę przeprowadzania konkursu wiedzy o Kociewiu, tak aby nie stał się on przedsięwzięciem jednorazowym.

Zorganizowanie uroczystości rocznicowej oraz konkursu regionalnego wiązało się z koniecznością poznania historii szkoły, miejscowości, lepszym poznaniem własnego regionu, a także przygotowaniem występów artystycznych związanych z obchodzonym jubileuszem, a jednocześnie pokazujących lokalną tożsamość szkoły. Te wszystkie zadania należało powiązać z działalnością dydaktyczno - wychowawczą. Nauczyciele opracowali plany dydaktyczne dla własnych przedmiotów, które integrowały zagadnienia programowe z tematyką regionalną. Ich realizacja uświadomiła pedagogom, że zagadnienia związane z regionem pozwalają dzieciom lepiej zrozumieć omawiane problemy ogólne. Regionalizm stał się nie tylko szansą zaprezentowania uczniom nowych, interesujących treści, ale również sposobem na lepsze zrozumienie, na bliskich dziecku przykładach, zagadnień objętych obowiązkowym programem kształcenia. Wszystkie te podjęte z takim entuzjazmem i zaangażowaniem działania zaowocowały wymiernymi osiągnięciami:

- przeprowadzenie cyklu spotkań z ciekawymi ludźmi np. z przedstawicielami Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, dialektologiem z WSP (obecnie Akademia Bydgoska) M. Pająkowską, radnymi gminy Bukowiec,
- udział przedstawicieli rady pedagogicznej: dyrektor S. Kuffel, H. Czarneckiej-Kobus i I. Pieróga w I Kongresie Kociewskim w Starogardzie, który poświęcony był m.in. sprawom edukacji,
- przeprowadzenie I konkursu Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną* z udziałem drużyn reprezentujących 5 szkół z południowego Kociewia: Laskowic, Terespoła, Bukowca, Różanny i Przysierska,
- utworzenie zespołu teatralno-wokalnego przygotowującego inscenizację na podstawie autorskich tekstów S. i J. Kufflów pt. *Historia szkoły*,
- wydanie broszury *50-lecie Szkoły Podstawowej w Przysiersku* opracowanej przez nauczycieli: S. Kuffel, E. Sutkowską, I. Pieróga, L. Baryłę i S. Czacharowską,
- obchody 50-lecia powojennej działalności szkoły i 30-lecia bytności w nowym budynku; wśród gości znaleźli się : wicewojewoda gdański J. Borzyszkowski, wicewojewoda bydgoski E. Kłopotek, burmistrz Świecia T. Pogoda, wójt gminy Bukowiec A. Sitkiewicz, przedstawiciele Rady Gminy Bukowiec: J. Gerke, Cz. Czacharowski, wicekurator J. Wojtkiewicz oraz pracownicy kuratorium oświaty: K. Wyszynska , L. Cymbor, G. Wiechno, pracownik WSP w Bydgoszczy, językoznawca dr M. Pająkowska, dyrektorzy zaprzyjaźnionych szkół; uroczystość uświetniło odsłonięcie tablicy pamiątkowej przedstawiającej popiersie patrona szkoły Floriana Ceynowy (autorstwa Z. Bukowskiego) oraz przekazanie szkole przez Radę Gminy Bukowiec sztandaru.

- przyjęcie przez szkołę nowych identyfikujących ją znaków: hymnu – utworu ze słowami Marii Konopnickiej *Musimy siać*, sztandaru zaprojektowanego przez B. Duńczyk oraz logo zaprojektowanego przez M. Pieróg; opracowana też została rota szkolnego ślubowania dla absolwentów i pierwszoklasistów.

Satysfakcja z uzyskanych efektów oraz docenienie ich przez władze oświatowe i samorządowe sprawiły, że postanowiono kontynuować podjęty profil działań w roku szkolnym 1995/1996. Zdobyte doświadczenia zostały wykorzystane do opracowania przez grono pedagogiczne programu autorskiego *Wychowanie regionalne w Szkole Podstawowej im. dra Floriana Ceynowy w Przysiersku*. Szkoła postanowiła też bardziej otworzyć się na środowisko, ożywiając współpracę z lokalnymi instytucjami oraz stając się organizatorem i współtwórcą życia kulturalnego miejscowej społeczności. Do sukcesów można zaliczyć:

- zorganizowanie konferencji dyrektorów szkół powiatu świeckiego w celu prezentacji działalności regionalnej szkoły w Przysiersku,
- powstanie chóru szkolnego,
- zatwierdzenie dydaktyczno – wychowawczego programu autorskiego przez Komisję Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy,
- II Konkurs Wiedzy o Kociewiu z udziałem 5 drużyn ze szkół z: Różanny, Lipinek (2 zespoły), Bukowca, Przysierska,
- działalność zespołu teatralnego i chóru szkolnego. Wystawienie inscenizacji autorstwa S. Kuffel *Andrzejkowe życzenia* (z okazji 5 rocznicy powstania samorządu terytorialnego), jasełek *Narodzenie Chrystusa na Kociewiu*, występów - *Wróżby i przepowiednie na Kociewiu*, *Kociewskie baby*,

- organizację imprez i uroczystości dla społeczności lokalnej: m.in. spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, I Festynu Kociewskiego.

W kolejnym roku szkolnym z inicjatywy dyrektor S. Kuffel podjęto starania o utworzenie w budynku szkoły izby regionalnej. Wstępne opracowanie projektu i nadzór nad gromadzeniem materiałów powierzono H. Czarneckiej-Kobus. Podjęte zostały również starania o wykonanie dekoracji klas i korytarzy stylizowanych na wzorach ludowych. Podjęcie takich zadań było możliwe dzięki przychylności władz lokalnych, rodziców oraz licznych przyjaciół szkoły. Nauczyciele wzbogacili też własny program autorski. Zrealizowane zadania to:

- prezentacja programu autorskiego przez dyrektor S. Kuffel i Przewodniczącą Rady Szkoły w Przysiersku – A. Cop na VIII Bydgoskim Forum Oświatowym w grudniu 1996 r,
- organizacja imprez i uroczystości dla własnego środowiska: m.in. *Wigilia Kociewska* z udziałem przedstawicieli samorządu gminnego, wigilia dla działaczy klubu sportowego *Sparta*, II Festyn Kociewski,
- występy zespołu teatralnego i chóru: nowa sportowa wersja *Dziadów*, *Jaselka kociewskie – Dziewczynka z zapalkami* (autor: S. Kuffel), *Szkoła kociewska* (autor: J. Kuffel),
- zatwierdzenie przez Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy do realizacji w kolejnym roku szkolnym programu autorskiego *Wychowanie regionalne w Szkole Podstawowej im. dra F. Ceynowy w Przysiersku*, wzbogaconego nowymi rozwiązaniami,
- zdobycie najwyższego miejsca w konkursie na edukacyjny program regionalny ogłoszony przez Regionalne Forum Edukacyjne w Gdańsku pracy zbiorowej grona pedagogicznego w Przysiersku *Wychowanie regionalne w SP im. dra F. Ceynowy w Przysiersku* wraz ze scenariuszami spektakli autorstwa J. i S. Kuffel; komisja

konkursowa w następujący sposób uzasadniła swój werdykt: „... program charakteryzuje się kompleksowym ujęciem edukacji regionalnej i to zarówno od strony teoretycznej (zakres problematyki, szerokie jej wprowadzenie w programy nauczania, współpraca z wieloma instytucjami środowiskowymi) jak i od strony praktycznej (rozbudowanie programu wielu przedmiotów, wprowadzenie nauczania w środowisko, atrakcyjne formy popularyzacji i pielęgnowania gwary kociewskiej, ciekawe inicjatywy środowiskowe, systemowe poznanie regionu). Program jest godny popularyzacji – łącznie ze scenariuszami spektakli teatralnych na terenie całego Kociewia, a jako materiał poglądowy na całym Pomorzu”,

- otwarcie izby regionalnej - szkolnego muzeum,

Izba regionalna - 1997 r.

- wizyta etnografa z UMK w Toruniu prof. B. Kukiera; udzielenie przez niego wskazówek dotyczących prowadzenia izby regionalnej,

- III Konkurs Wiedzy o Kociewiu – rywalizacja 5 drużyn z: Lipinek, Bukowca, SP nr 2 ze Świecia, Różanny, Przysierska,
- konferencja dyrektorów szkół powiatu świeckiego dotycząca edukacji regionalnej oraz spotkanie dyrektorów przedszkoli zorganizowane przez st. wizytatora Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy B. Podgórską.

Szkoła w Przysiersku ugruntowała swoją pozycję jako szkoła wprowadzająca nowatorskie rozwiązania dydaktyczno-wychowawcze. Zyskała również miano szkoły regionalnej ze względu na prowadzoną działalność, ale także dzięki regionalnemu wystrojowi. W kolejnych latach 1997-1999 grono pedagogiczne zbierało kolejne doświadczenia w pracy nad realizacją zagadnień regionalnych, szukało nowych rozwiązań metodycznych oraz kontynuowało działalność na rzecz społeczności lokalnej. Na uwagę zasługiwały:

- uroczystości i imprezy środowiskowe, m.in. I i II Dożynki Kociewskie, spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, Festyn Kociewski, akademie religijno – patriotyczna połączona z Dniem Rodziny Polskiej,
- gościnne występy zespołu teatralnego i chóru w szkole podstawowej w Świekatowie, w OKSiR w Świeciu z bajką *Trelinka* B. Janowicza, a także przed własną społecznością z przedstawieniami: *Ucieczka*, *Dożynki kociewskie* (autor J. Kuffel), nowej wersji *Małego Księcia* (autor J. Kuffel), *Owoc ziemi niesiem w dani* (autorzy: H. Czarnecka-Kobus, B. Mrozik, teksty piosenek - J. Kuffel), *U progu III tysiąclecia* (autor: J. Kuffel),
- ukazanie się *Uczby na Kociewiu* wydanej przez Kociewskie Towarzystwo Oświatowe w Tczewie oraz *Regionalnych programów edukacyjnych* wydanych przez wydawnictwo Akwen w Gdańsku; został w nich opublikowany program autorski *Wychowanie regionalne w Szkole Podstawowej im. dra F. Ceynowy w Przysiersku*,

- wizyty dyrektorów przedszkoli ze Świecia w ramach warsztatów regionalnych oraz delegacji ze szkoły podstawowej i Urzędu Gminy z miejscowości Swornegacie celem zapoznania się z programem autorskim szkoły, jej działalnością oświatową i kulturalną (w ramach przygotowań do pisania własnego programu),
- warsztaty dziennikarskie dla redaktorów szkolnych gazetek i ich opiekunów z udziałem redaktorów: M. Klimińskiej z czasopisma *Wiadomości, Głosy, Rozmowy o Szkole* wydawanego przez WOM w Bydgoszczy, I. Słomiak z *Czasu Świecia* oraz I. Bruckiej z Tczewa redaktora książki *Uczba na Kociewiu*,
- IV Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną* z udziałem 8 drużyn z: Grupy, Drzycimia, Osia, Różanny, Bukowca, SP nr 2 ze Świecia, Lipinek, Przysierska oraz V Konkurs Wiedzy o Kociewiu z udziałem 6 drużyn (Drzycim, Osie, Lipinki, Warlubie, Różanna, Przysiersk).

Rok 1999/2000 był przełomowym rokiem nie tylko dla szkoły w Przysiersku, ale dla wszystkich szkół w Polsce. Rozpoczął on wdrażanie reformy oświaty, która wprowadzała nowy podział szkolnictwa na : sześćioletnie szkoły podstawowe, 3-letnie gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne. Nowością było zaakceptowanie wielu programów nauczania, z których nauczyciele samodzielnie mogli wybierać te, które najbardziej odpowiadały ich koncepcji kształcenia. MEN zobligowało również dyrektorów i nauczycieli do realizacji ścieżek międzyprzedmiotowych. Jedną z nich była ścieżka edukacyjna – *Wychowanie do życia w społeczeństwie* z modulem *Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie*. W oparciu o zdobyte wcześniej doświadczenia nauczyciele opracowali program wymienionej ścieżki. Za zgodą Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy wprowadzone zostało innowacyjne rozwiązanie: w klasach IV, V i VI rozpoczęły się zajęcia wychowania

regionalnego w wymiarze 1 godz. tygodniowo. W nauczaniu zintegrowanym treści regionalne łączone były z treściami wybranego przez nauczyciela programu. Odbyły się też:

- imprezy i uroczystości dla wspólnoty lokalnej: Dożynki Kociewskie, Dzień Patrona, Festyn Kociewski,
- spotkania kociewskie z udziałem nauczycieli ze szkół w regionie oraz wizytatorów: B. Podgórskiej, D. Słomy, Ostrowickiej, D. Krzyżelewskiej,
- spotkanie z współczesnymi literatami tworzącymi na terenie regionu – J. Czechowską i T. Michalskim,
- występy gościnne zespołu teatralnego w Domu Kultury w Osiu; zaprezentowanie inscenizacji autorstwa S. Kuffel *Czy ludzie kochają dzieci ?*
- VI Konkurs Wiedzy o Kociewiu z udziałem 7 zespołów z Lipinek, Warlubia, Osia, Drzycimia, Różanny, Bukowca, Przysierska.

W kolejnym roku nauczyciele ze szkoły w Przysiersku postawili sobie zadanie opracowania nowego, uniwersalnego programu edukacji regionalnej, który mógłby służyć pedagogom w całej Polsce. Przyszły program miał uwzględniać wszystkie niezbędne elementy: cele edukacyjne, materiał nauczania, procedury osiągania celów, miejsca ich realizacji, opis osiągnięć ucznia, warunki sprzyjające ich realizacji, przykłady ewaluacji i oceniania osiągnięć uczniów, a także wykaz literatury. Przedsięwzięcie to zostało osiągnięte dzięki wcześniejszym doświadczeniom oraz gruntownemu przygotowaniu: zaznajomieniu się z literaturą, a także dzięki udziałowi w różnego typu warsztatach metodycznych organizowanych przez CEN w Bydgoszczy np. zapoznających z pomiarem dydaktycznym czy metodami aktywizującymi proces nauczania. Do osiągnięć można zaliczyć:

- udział dyrektor S. Kuffel w Międzynarodowej Konferencji Naukowej na Uniwersytecie w Ostrawie (Czechy) na temat *Swój i obcy w interpersonalnej i interetnicznej komunikacji*

językowej z referatem Edukacja regionalna jako szansa na aktywne zdobywanie wiedzy i stworzenie optymalnych warunków do rozwoju ucznia,

- zorganizowanie wystawy eksponatów z izby regionalnej ze SP w Przysiersku w OKSiR w Świeciu na II Kongresie Kociewskim oraz wystąpienie dyrektor S. Kuffel z raportem *Edukacja regionalna na południowym Kociewiu,*
- zorganizowanie uroczystości szkolnych oraz *Dożynek Kociewskich,*
- opracowanie programów dla trzech etapów kształcenia: nauczania zintegrowanego, klas IV-VI i gimnazjum – *Edukacja regionalna. Dziedzictwo kulturowe w regionie;* uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji dr hab. Marii Jędrychowskiej profesora Akademii Pedagogicznej w Krakowie (rekomendacja PAN) oraz dr Michaliny Lubelskiej z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (rekomendacja Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań),
- obchody Dnia Patrona - 120 rocznica śmierci dr Floriana Ceynowy z udziałem: dr M. Pająkowskiej, delegacji Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego i Szkoły Podstawowej w Sławoszynie oraz przedstawicielei samorządu lokalnego; posadzenie alei świerkowej wzdłuż chodnika,
- VII Konkurs Wiedzy o Kociewiu z udziałem 4 drużyn z Lipinek, Różany, Warlubia, Przysierska.

W roku następnym podjęte zostały dalsze działania zmierzające do zatwierdzenia przez MENiS programu regionalnego napisanego przez nauczycieli z Przysierska. Po pierwszym roku realizacji przedmiotu - wychowanie regionalne konieczne stało się opracowanie na podstawie własnego programu szczegółowych planów nauczania dla poszczególnych klas. Oprócz zadań dydaktyczno-wychowawczych realizowana nadal była działalność na rzecz kultury regionu oraz popularyzująca osiągnięcia szkoły:

- warsztaty metodyczne dla słuchaczy Podyplomowego Studium Edukacji Regionalnej (Akademia Bydgoska); prezentacja osiągnięć, doświadczeń i wypracowanych materiałów związanych z realizacją przedmiotu wychowanie regionalne przez S. Kuffel, H. Czarnecką-Kobus, B. Mrozik, E. Sutkowską,
- uczestnictwo w założeniu i aktywny udział w działalności Klubu Promocji Szkół Powiatu Świeckiego kierowanego przez wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, D. Krzyżelewską,
- występy szkolnego zespołu w OKSiR w Świeciu dla Klubu Promocji Szkół oraz podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu,
- spotkanie z twórcą ludowym panią Bożeną Ronowską,
- zorganizowanie uroczystości i imprez szkolnych oraz festynu wiejskiego,
- uzyskanie trzeciej pozytywnej recenzji programu *Edukacja regionalna ...* prof. dr hab. Krystyny Chałas rekomendowanej przez MEN,
- zatwierdzenie do użytku szkolnego przez MENiS programu nauczania *Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie* autorstwa L. Baryły, H. Czarneckiej-Kobus, J. Kuffla, S. Kuffel, M. Michałkiewicz, M. Mingi, B. Mrozik, I. Ratkowskiej, E. Sutkowskiej dla trzech etapów kształcenia. Numer dopuszczenia: DKOS-4014-23/02,
- warsztaty *Sposoby realizacji edukacji regionalnej w pracy nauczyciela szkoły podstawowej i gimnazjum* zorganizowane w SP w Przysiersku przez K-P CEN w Bydgoszczy przy współudziale nauczycieli z miejscowej szkoły,
- VIII Konkurs w Wiedzy o Kociewiu z udziałem drużyn ze szkół w: Lipinkach, Różannie, Warlubiu, Bukowcu, Drzycimiu, Przysiersku.

W szkole nadal realizowany jest program *Edukacja regionalna ...*. W nauczaniu zintegrowanym nauczyciele treści regionalne łącz z omawianymi zagadnieniami, klasy starsze natomiast uczestniczą w lekcjach wychowania regionalnego. Grono pedagogiczne dzieli się doświadczeniami z innymi nauczycielami. Stara się również ciągle podnosić swoje umiejętności poprzez udział w warsztatach, spotkaniach i konferencjach. W latach 2002-2004:

- udział nauczycieli H. Czarneckiej-Kobus, B. Mroziak, E. Sutkowskiej w I Konferencji Edukacyjno-Informacyjnej Klubu Promocji Szkół Powiatu Świeckiego w Lipinkach oraz H. Czarneckiej –Kobus i E. Sutkowskiej w warsztatach kociewskich, w OKSiR w Świeciu, a także w spotkaniach Klubu Promocji Szkół,
- IX Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną*, w którym wzięły udział zespoły ze szkół w: Czaplach, Drzycimiu, Grucznie, Lipinkach, Przysierska, Różanny, Starogardu Gdańskiego (SP nr 4), Terespoła Pomorskiego, Warlubia i Wierchów,
- *Wigilia* dla społeczności lokalnej; *Misterium na Boże Narodzenie*, scenki – *Kociewska Gwiazdka 2003*, *czwarty Mędrzec Wschodu*, *Ucieczka do Egiptu* (autorstwa S. Kuffel). Gośćmi byli: wizytator D. Krzyżelewska, wójt gminy Adam Licznarski, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych - Andrzej Goszczyński, terapeuta -Waldemar Chełchowski,
- X jubileuszowa edycja konkursu wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną*; wzięło w niej udział 11 drużyn ze szkół podstawowych powiatu świeckiego z: Bukowca, Czapel, Drzycimia, Gruczna, Lipinek, Przysierska, Różanny, Terespoła, Warlubia, Wierchów oraz SP nr 8 w Świeciu; wśród zaproszonych gości znaleźli się min. Roman Landowski (pisarz, publicysta, autor wielu publikacji na temat Kociewia), Bożena Ronowska (twórcza

ludowy, hafciarka), Katarzyna Duda-Zauer (pracownik ZPKCH i N), Kazimierz Wolicki (pracownik Izby Regionalnej Ziemi Świeckiej),

- udział w obchodach 100-lecia OSP w Przysiersku.

W roku szkolnym 2004/2005:

- udział w *Spotkaniach kociewskich* zorganizowanych przez SP w Pruszczu; uczniowie z Przysierska zaprezentowali scenkę *Kociewska gwiazdka*,
- spotkania wigilijne i jasełka *Ten szczególnie dzień się budzi*,
- XI edycja konkursu wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyznę* z udziałem uczniów z : Czerska Świeckiego, Drzycimia, Gruczna, Różanny, Terespoła, Warlubia, Przysierska, Świecia ze szkół nr 7 i 8,

W roku szkolnym 2005/2006 odbyły się:

- festyn dożynkowy dla lokalnej społeczności z programem artystycznym ukazującym tradycje związane z obchodami święta plonów,
- występ szkolnego zespołu teatralnego i chóru z okazji obchodów *Roku Kociewskiego* w SP nr 7 na konferencji nauczycieli poświęconej edukacji regionalnej,
- uroczystość z okazji 125. rocznicy śmierci patrona szkoły Floriana Ceynowy z udziałem wizytatorów KO w Bydgoszczy Daniela Krzyżelewskiej, wójta gminy Adama Licznarskiego, księdza proboszcza Jana Piłata oraz gości z zaprzyjaźnionej szkoły oraz Koła Regionalnego w Sławoszenie,
- XII Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyznę* z udziałem 10 drużyn ze: SP nr 7 w Świeciu, SP nr 8 w Świeciu, Bukowca, Czerska Świeckiego, Drzycimia, Gruczna, Różanny, Terespoła, Wierzchach, Przysiersku.

W roku szkolny 2006/2007 miały miejsce:

- XIII Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyznę* z udziałem 9 drużyn: ze SP w Przysiersku, SP nr

8 w Świeciu, Wierzchów, Bukowcu, Czersku Świeckim, Drzycimiu, Różannie, Terespolu, Świeciu – nr 7; konkurs objął swoim patronatem Marszałek Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,

- spotkanie z p. Renatą Sobieralską, nauczycielem biologii Gimnazjum i Liceum Katolickiego w Świeciu; nauczycielka przybliżyła uczniom postać patrona swojej szkoły - księdza Bernarda Sychty, zasłużonego dla regionu Kociewia,
- obchody 190. rocznicy urodzin patrona Floriana Ceynowy,
- festyn rodzinny z programem artystycznym z elementami regionalnymi.

W roku szkolnym 2007/2008 należy wymienić:

- nietypową lekcję edukacji regionalnej – pieczenie chleba,
- gościnny występ uczniów w OSP w Przysiersku z okazji spotkania opłatkowego,
- odwiedziny pochodu kołędników (uczniów kl. IV) w domach mieszkańców Przysierska,
- XIV Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną* z udziałem 8 drużyn (z Drzycimia, Bukowca, Gruczna, Różanny, Terespolu, Świecia nr 8, Wierzchy, Przysierska) pod patronatem Marszałka Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- udział w uroczystej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z okazji 10-lecia istnienia województwa kujawsko-pomorskiego i odebranie nagrody dla szkoły w Przysiersku za działalność na rzecz edukacji regionalnej (nagrodzonych zostało 5 szkół z terenu województwa).

W roku szkolnym 2008/2009 odbyły się:

- XV Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną* z udziałem 6 drużyn pod patronatem Marszałka Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

- obchody 105. Rocznicy OSP w Przysiersku z udziałem społeczności szkolnej.

W roku szkolnym 2009/2010 na wzmiankę zasługują:

- występ uczniów w OKSiR w Świeciu z programem *Szkoła kociewska* na spotkaniu promującym *Popularny słownik kociewski* pod redakcją prof. Marii Pająkowskiej-Kensik; w publikacji zamieszczony został rozdział *Edukacja regionalna na przykładzie Szkoły Podstawowej im. dra Floriana Ceynowy w Przysiersku* napisany przez S. Kuffel i H. Czarnecką-Kobus,
- występ uczniów w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Grucznie z okazji I Dnia Kociewskiego z programem *Historia szkoły kociewskiej*,
- XVI Konkurs Wiedzy o Kociewiu *Mój Region – Moją Małą Ojczyzną*, w którym uczestniczyło w nim 8 drużyn ze szkół w: Drzycimiu, Bukowcu, Grucznie, Lipinkach, Różannie, Warlubiu, Świeciu nr 8, Przysiersku; konkurs objęty był patronatem Marszałka Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wójta Gminy Bukowiec,
- prezentacja multimedialna pt. *Edukacja i wychowanie przez tradycję* przedstawiona przez dyrektor S. Kuffel na spotkaniu zorganizowanym przez Departament Edukacji, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu,
- prezentacja multimedialna uczniów pt. *Wizja mojej małej ojczyzny* na I Wojewódzkiej Konferencji Dzieci pt. *Kujawsko-Pomorskie – mój mały świat* zorganizowanej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego i Kuratora Oświaty,
 - wydanie broszury *65-lecie Szkoły Podstawowej w Przysiersku* opracowanej przez nauczycieli: S. Kuffel, H. Czarnecką-Kobus, E. Sutkowską, I. Pieroga, L. Baryłę i S. Czacharowską.

W przedstawionym wyżej kalendarium wymienione zostały te wydarzenia, osiągnięcia, uroczystości i imprezy, które w swoich założeniach wiązały się z działaniami na rzecz szeroko pojętego regionalizmu. Nie wyczerpują wiedzy na temat inicjatyw, podejmowanych w szkole, mających jednak nieco inny charakter. Należą do nich corocznie odbywające się imprezy takie jak: pasowanie uczniów klasy I, andrzejki, bal karnawałowy, wigilie szkolne, spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, wybór Dziewczyny i Chłopaka Roku, Dzień Sportu, a także wyjazdy do kina, teatru, na przedstawienia baletowe oraz wycieczki krajoznawcze, pozwalające poznawać nie tylko uroki regionu, ale całej ojczyzny.

W czasie wakacji poprzedzających obecny rok szkolny rozpoczęły się prace remontowe. Budynek przeszedł generalny remont: wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wykonano nowe schody zewnętrzne oraz wewnątrz budynku, na korytarzach i klatce schodowej położono nowe posadzki, wygładzono i pomalowano ściany w salach i korytarzach, wymieniono oświetlenie korytarzy. Zewnętrzne ściany budynku zostały ocieplone warstwą styropianu, pokryte odpowiednią masą gruntującą, na którą nałożono tynk w trzech kolorach. Ekipy remontowe wymieniły też rynny, opierzenie, a także przeprowadziły prace odwadniające. Budynek wygląda teraz bardzo ładnie i nowocześnie.

Na przeprowadzenie tak dużych inwestycji potrzebna była kwota 300 tysięcy złotych. Samorząd gminy pozyskał dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji Narodowej, z puli rezerwy ustawowej na remonty bieżące w placówkach oświatowych. Niestety, pozyskana kwota okazała się za mała i część środków przekazano z budżetu naszej gminy.

Budynek szkolny - wiosna 2010 r.

Floriana Ceynowy – patron szkoły w Przysiersku

Patronem Szkoły Podstawowej w Przysiersku od 1985 r. jest Floriana Ceynowa, dziewiętnastowieczny lekarza, folklorysta, etnograf i językoznawca, działacz społeczny oraz patriotyczny. Dzieje tego nieprzeciętnego człowieka stały się także częścią historii naszego świeckiego regionu (południowego Kociewia), ponieważ przez 30 lat żył i działał w tych stronach, mieszkając na

stałe w pobliskim Bukowcu, który to należał wówczas do parafii rzymskokatolickiej w Przysiersku.

Urodził się 4 maja 1817 r. w Sławoszynie koło Pucka na terenie północnych Kaszub w rodzinie dość zamożnego chłopa. Był już z kolei 6. synem i jednocześnie 8. dzieckiem Wojciecha i Magdaleny z domu Pienczyn. Po nim na świat przyszły jeszcze jedna córka. Rodzice, choć byli stanu kmiecego, posiadali już silnie rozwiniętą świadomość narodową oraz rozumeli i doceniali znaczenie wykształcenia w życiu człowieka, dlatego też udało im się dać wyższe wykształcenie aż 3 synom. W tamtych czasach było to dużym wysiłkiem wychowawczym i materialnym. Pozostałej dźciatwie zapewnili dogodny byt materialny.

Swoją szkolną edukację Florian rozpoczął już prawdopodobnie w wieku 7 lat od uczęszczania do szkoły elementarnej w rodzinnej wsi. Po jej ukończeniu w 1830 r. naukę kontynuował w katolickim gimnazjum w Chojnicach. Rozpoczęcie nauki w chojnickim gimnazjum wiązało się z opuszczeniem, właściwie już na stałe, rodzinnych stron i zamieszkaniem poza domem rodziców. Trudności związane z tymi zmianami nie miały jednak większych rozmiarów, gdyż absolwentami tejże szkoły byli także dwaj jego bracia Józef i Marcin, którzy jakby przetarli młodemu Florianowi „chojnicki szlak do wiedzy”. Marcin w tym czasie był w klasie przedmaturalnej, Józef natomiast w 1833 r. został proboszczem w pobliskim Wąldowie, do którego często z tego powodu zaglądał Florian.

Oprócz zdobywania wiedzy i umiejętności przewidzianych przez program ówczesnego gimnazjum katolickiego, Ceynowa sięgnął także po „owoc zakazany”; należał w tym czasie do tajnej organizacji samokształceniowej młodzieży polskiej. Dzięki temu zapoznał się z historią i literaturą polską, a szczególnie przypadła mu do gustu poezja Mickiewicza.

Po zdaniu matury w 1841r. przyjęty został na Uniwersytet we Wrocławiu, gdzie zapisał się początkowo na wydział filozoficzny, a później medyczny. Prawdopodobnie

zamierzał zostać księdzem, ale szybko zmienił swą decyzję, wybierając medycynę. Po dwóch latach studiowania we Wrocławiu przeniósł się na Uniwersytet w Królewcu.

Pobyt ponad dwudziestoletniego Ceynowy we Wrocławiu był dość krótki, ale bardzo ważny w jego życiu. Tam należał do Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego, w ramach którego aktywnie działał, oraz zetknął się z panslawizmem, ideologią wówczas modną wśród „budzących się” narodów słowiańskich Austrii i Prus. Wzorując się na swych czeskich, słowackich i łużyckich towarzyszach, coraz bardziej zwracał swoje zainteresowania pozazawodowe w stronę rodzinnych Kaszub i za jedne z głównych celów swego życia stawiał sobie ich obronę przed nacierającą już od wieków niemczyzną, a także dowartościowanie ich wśród innych narodów słowiańskich.

W czasie studiów królewieckich odbył obowiązkową służbę wojskową jako chirurg oraz włączył się dość aktywnie w działalność konspiracyjną Towarzystwa Demokratycznego Polskiego, organizacji nastawionej na odbudowę państwa polskiego drogą zbrojną .

Jak pobyt we Wrocławiu był w życiu Ceynowy szkołą dojrzewania do idei ponadnarodowego panslawizmu i początkiem kaszubofilstwa , to okres królewiecki zaliczyć można do szkoły patriotyzmu i doskonalenia demokratyzmu. Praca konspiracyjna pochłaniała go coraz bardziej. Przygotowując się teoretycznie do nowych zadań, oczekiwał wraz z kolegami wybuchu planowanego powstania. Termin rozpoczęcia walk wyznaczono na noc z 21 na 22 lutego 1846 r. Trzy dni wcześniej, pomimo zakazu władz pruskich Ceynowa opuścił Królewiec i udał się do Klonówki pod Starogardem Gdańskim, aby wziąć udział w przygotowywanym przez tamtejszego proboszcza ks. Józefa Łobodzkiego ataku na garnizon pruski we wspomnianym wyżej mieście.

W ostatniej chwili za namową księdza przejął dowództwo nad oddziałami powstańczymi, w skład których wchodził przede

wszystkim okoliczni chłopci. Już podchodzono pod mury miasta, gdy nagle stojący na moście chojnickim Florian Ceynowa, jako głównodowodzący, zrezygnował z bezpośredniego ataku i rozpuścił zgromadzonych powstańców do domu. Tak diametralnie odmienną decyzję podjął Ceynowa na wieść o zdradzie całego zaplanowanego uderzenia i słabości bojowej powstańców w porównaniu z gotowymi do walki pruskimi huzarami. Głównym atutem Polaków w tym ataku miało być zaskoczenie garnizonu pruskiego, a dopiero po dozbrojeniu się w zdobytym arsenale miano rozprzestrzenić powstanie na całe Pomorze Gdańskie.

Wyprawa starogardzka się nie powiodła, a Ceynowę, podobnie jak ks. Łobodzkiego, uznano za przestępcę politycznego i po krótkim pościgu aresztowano. Przez 19 miesięcy przebywał we więzieniach (Starogard, Grudziądz, Moabit) i był jednym z głównych oskarżonych w procesie 254 spiskowców polskich w Berlinie. Wyrokiem sądu z dnia 17 listopada 1847 r. został uznany winnym zdrady stanu i skazany na śmierć przez ścięcie. Wyroku jednak nie wykonano, ponieważ król Fryderyk Wilhelm IV zamienił go na dożywocie, a pod wpływem berlińskich wydarzeń marcowych w 1848 r. ogłosił amnestię dla polskich spiskowców.

Po wyjściu na wolność Florian Ceynowa dokończył studia medyczne na Uniwersytecie w Królewcu, a na Uniwersytecie w Berlinie w 1851 r. obronił swą rozprawę doktorską pt. *De terrae pucensis incolarum superstitione in re medica (O zabobonach leczniczych mieszkańców ziemi puckiej)* i uzyskał dyplom doktora medycyny.

W tym burzliwym okresie życia Floriana miały także miejsce tragedie rodzinne: w 1847 r. zmarli jego ojciec i brat Marcin, który rok wcześniej pełnił funkcję administratora parafii Kokoszkowy, sąsiadującej z Klonówką, a trzy lata później umarła jego matka. Nic więc dziwnego, że nie miał po co wracać w rodzinne strony. Pozostałe rodzeństwo natomiast już się dawno usamodzielniało lub nie żyło.

Florian Ceynowa jako „świeżo upieczony” lekarz praktykował jeszcze krótko jako lekarz wojskowy, po czym za namową poznanego w wojsku Franciszka hr. Czapskiego osiedlił się w tutejszym Bukowcu, przyjmując u niego funkcję dworskiego medyka. Po dwóch latach współpracy ich drogi się jednak rozeszły. Ze względu na m.in. dość odmienne zapatrywania polityczne i różnice charakterów Ceynowa odszedł od Czapskiego, lecz pozostał w Bukowcu, gdzie nabył dom, gospodarstwo oraz z czasem założył rodzinę i wychował dzieci (syna i trzy córki). Cały czas kontynuował swą praktykę lekarską, rozszerzając nawet o prywatną klinikę i aptekę. W zaciszu własnego domostwa rozwijał także działalność naukową i badawczą, nawiązując w tym celu stałe kontakty z naukowcami polskimi, czeskimi, niemieckimi oraz rosyjskimi. Od czasu do czasu odbywał podróże w celach naukowych i społeczno-politycznych, m.in. w 1867 r. wziął udział w Zjeździe Słowiańskim i Wystawie Etnograficznej w Moskwie (jako jedyny Polak).

W najbliższej okolicy uchodził za dobrego lekarza, znającego się bardzo dobrze na swym medycznym fachu i bardzo życzliwie odnoszącego się do pacjentów. Nie robił nigdy różnicy między pacjentami bogatymi a biednym, od tych ostatnich często nie pobierał opłat, a nawet udzielał im nieraz materialnego wsparcia.

Na polu działalności politycznej i naukowej F. Ceynowa debiutował już w 1843 r., publikując dwie prace. Pierwsza z nich napisana po niemiecku pt. *Die Germanisierung der Kaschuben* ukazała się drukiem w lipskim czasopiśmie „Jahrbücher für Slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft”, a parę miesięcy wcześniej (17 VI 1843 r.) wygłoszona została przez autora w formie referatu na posiedzeniu Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego we Wrocławiu. Druga praca była opisem zwyczajów ludowych z terenów północnych Kaszub obchodzonych w wigilię Nowego Roku (*Wileja Noweho Roku*) oraz Trzech Króli (*Szczodroki*) i wydrukowana została na łamach

warszawskiej „Jutrzenki” z uwzględnieniem kaszubskiego dialektu.

Obydwie publikacje miały ważne znaczenie, gdyż nie tylko były one debiutem Floriana Ceynowy, ale także wyznaczały kierunek jego pozamedycznej działalności, z której to nie zrezygnował aż do końca swojego życia. Były one również odzwierciedleniem jego politycznych i społecznych poglądów ukształtowanych pod wpływem wrocławskiego środowiska akademickiego. W pierwszej z nich Ceynowa przypomniał światu o istnieniu Kaszub i ukazał ich ówczesną germanizację, planowo prowadzoną przez państwo pruskie, a także obnażył metody, jakimi władze państwowe się w tym celu posługiwały oraz głośno potępił ten kulturowy mord dokonywany na swych ziomkach. W drugiej publikacji natomiast przedstawił część dorobku kultury duchowej swojego ludu, podkreślał jej urok i oryginalność oraz dokonał dowartościowania gwary kaszubskiej, zapoczątkowując tym samym współczesną literaturę kaszubską.

Większe znaczenie naukowe mają jednak późniejsze jego prace zarówno z zakresu folklorystyki, etnografii czy językoznawstwa. Były one także często wykładnikami jego poglądów politycznych i społecznych. Do nich należy tu zaliczyć m.in.: *Obrazy kaszebskiego narieczija* (Petersburg 1852), *Pjnc głownech wóddzałow Evangelickjeho Katechizmu ...* (Świecie 1861) i *Dorade Lekarskje* (Świecie 1862), *Cztery rozprawy* (1866), *Dwie rozprawy o poddanych Królestwa Polskiego* (1866), *Sto frantóvek z południowej części Pomorza Kaszubskjego, osoblivje s zemj Šveckej, Krajni, Koczevja i Borov. S dodatkiem trzech prosb na vesele ...* (Świecie 1867), *Sbjór pjesnj svjatovich, które lud slovjanski v królestvje pruskim spjevacj lubj*, z. 1 (Gdańsk 1867), z. 2 (Gdańsk 1868), z. 3 (Świecie 1878), „Skôrb kaszëbsko-slovjnskje movë”, nr 1-13 (Świecie 1866-68) – pierwsze w historii czasopismo w języku kaszubskim oraz *Zarës do grammatikj kašëbsko-slovjnskje movë. Entwurf zur Grammatik der kaszubisch-slovinischen Sprachen* (Poznań 1879).

Florian Ceynowa opublikował ponad 50 prac. Dotyczyły one przede wszystkim duchowej strony kultury ludowej Kaszub i przyległych do nich terenów (m.in. Kociewia) w postaci podań, bajek, pieśni, przysłów oraz opisu zwyczajów, wierzeń, obyczajów, obrzędów i widowisk, a także nazewnictwa ludowego. Dzięki niemu wiele z tego dorobku uratowane zostało od zapomnienia i dziś prace te mogą służyć zainteresowanym jako wielka skarbnica wiedzy.

Pisał przede wszystkim po kaszubsku, chcąc w ten sposób podnieść gwarę swych rodzinnych stron do rangi języka literackiego. Cały też czas pracował nad zasadami pisowni kaszubskiej. Chciał, aby pisownia ta była dostępna nie tylko dla ludności kaszubskiej, ale także dla wszystkich Słowian. Największym jego marzeniem w tej dziedzinie było stworzenie ogólnosłowiańskiej pisowni, dzięki której wszyscy Słowianie mogliby się z łatwością porozumieć i swobodnie wypowiadać.

F. Ceynowa utrzymywał również kontakty naukowe z instytucjami zajmującymi się kulturą i przeszłością ludów słowiańskich m.in. z Cesarską Akademią Nauki w Sankt Petersburgu oraz Towarzystwem Historii i Starożytności Pomorza (Gesellschaft für Pommersche Geschichte und Altertumskunde) w Szczecinie. W ten sposób propagował kaszubszczyznę w świecie.

Marzył także, aby lud kaszubski, jako naród, wszedł na stałe do wielkiej rodziny narodów słowiańskich i wspólnie z jej przedstawicielami – w ramach solidarności słowiańskiej – stawiał skuteczny opór napierającej niemczyźnie. Dlatego też stał się gorliwym zwolennikiem panslawizmu, a w ówczesnej Rosji nie widział wroga dla Polski, lecz najsilniejsze państwo słowiańskie, którego powinniśmy stać się sojusznikiem.

Dobrze również zdawał sobie sprawę z drogi przemian wewnętrznych jaką jeszcze musi odbyć lud kaszubski, aby stać się równy innym narodom. Kierując swoje pisma do Kaszubów, nie tylko chciał w nich rozbudzić dumę ze swej kultury, języka i

sposobów życia, ale także chciał ich uczyć, kształcić i wychowywać. Pisma te miały być dla nich najprostszym źródłem różnorodnej wiedzy. W niektórych swych publikacjach prowadził dość ostrą polemikę z przedstawicielami polskiej szlachty i duchowieństwa na temat miejsca oraz roli ludu kaszubskiego i jego kultury. Bardzo krytycznie oceniał również udział przedstawicieli tych dwóch stanów w upadku państwa polskiego i w przyczynach niepowodzeń kolejnych zbrojnych zrywów niepodległościowych. Krytykował ich także za to, że pozostawili lud kaszubski całkowicie sam na pastwę germanizacji, mając go nawet często w pogardzie. Nic więc dziwnego, że czasami nie był zbyt lubiany – z małymi wyjątkami – przez współczesne mu duchowieństwo i polską szlachtę, a głoszone przez niego poglądy były często celem krytyki.

Tragizm jego działalności był dodatkowo potęgowany faktem, że jego hasła i idee nie znajdowały także szerszego zrozumienia wśród samej ludności kaszubskiej, w obronie której tak często stawał i której to miała służyć jego cała działalność. Był jednak człowiekiem silnego charakteru i nie zrażały go te tymczasowe niepowodzenia. Nie wątpił w słuszność swych poglądów. I jak się później okazało, miał on w wielu przypadkach słuszność. Ziarno rzucone przez niego wykiełkowało w późniejszym okresie w postaci m.in. ruchu młodokaszubskiego, a dziś echa jego idei zauważyć można w odradzającym się regionalizmie kulturowym wielu obszarów Polski i współczesnych dążeniach do zjednoczonej Europy. Europy zjednoczonej i jednocześnie Europy Małych Ojczyzn.

Doktor Florian Ceynowa zmarł nagle 26 marca 1881 r. w Bukowcu w wieku 64 lat, a pochowany został na parafialnym

cmentarzu w Przysiersku. W jego ostatniej drodze do miejsca wiecznego spoczynku towarzyszyło mu wielu ludzi z różnych stanów. Choć za życia osamotniony był w swych przekonaniach, to jednak w ten sposób doceniono jego twórcze i pełne poświęcenia życie, a w pamięci tutejszych mieszkańców długo jeszcze utrzymywała się o nim opinia dobrego i szczodrego lekarza, społecznika oraz patrioty.

Przysiersk, maj 2010 r.

Ireneusz Pieróg

Organizacje i koła zainteresowań działające w szkole

- 1. Spółdzielnia Uczniowska** założona została 01.02.1946r. Opiekunami m.in. byli: Tadeusz Wasielewski, Z. Król, St. Kuffel , T. Kuffel, St. Kuffel, K. Czerwiński, K. Michalski.
- 2. Koło Polskiego Czerwonego Krzyża** założone w 1947 r.

3. Drużyny harcerskie i zuchowe założone zostały w roku szk. 1949/50; opiekunami byli m.in. T. Kuffel, Z. Kuffel, M. Pająkowska, St. Kuffel, A. Gehrke, H. Jarońska.

Drużyny harcerskie i zuchowe były wyjątkowo aktywne kiedy opiekunami były Aleksandra Gehrke (w latach 1966-1978) i Stanisława Kuffel (w latach 1964-1978). Często organizowane były biwaki, wyjazdy na obozy harcerskie do Bydgoszczy, Skrzynisk, Funki. Odbывwały się spotkania z rodzicami z różnych okazji, np. Dnia Matki, Dnia Zucha. Drużyna zuchowa trzykrotnie zdobyła tytuł Drużyny Mistrzowskiej i otrzymała list pochwalny z Głównej Kwatery w Warszawie. W ramach poznania świata przyrody nawiązała kontakt z Biurem Ornitologicznym w Gdańsku i prowadziła z nim korespondencję. Kronika drużyny zuchowej była na wystawie Kronik w Cieplicach Śląskich. Drużyna harcerska służyła z pożytecznych akcji na rzecz szkoły i środowiska.

4. Zespół Taneczny działający od 1952 r. odniósł sukces na festiwalu artystycznym w Świeciu n. W., gdzie zajął I miejsce.

5. Samorząd Uczniowski działał w szkole od 1973 r. Jego opiekunowie to: E. Król, A. Gehrke, K. Czerwiński, K. Michalski, B. Kulpa, I. Pieróg, M. Minga, M. Michałkiewicz.

6. SKO założone w roku 1962 działało pod kierownictwem Eryki Kruczkowskiej, a później Mariusza Mingi. Organizacja zdobyła wiele nagród za aktywność członków i opiekuna.

7. Gazetki szkolne *Kleks i Kleksik* - powstała w 1994 r. Pierwszy numer ukazał się 12 XII. Zapis tytułu wymyśliła Agnieszka Cop. Przetrwał on na stronie tytułowej aż do października 2002 roku. Do roku szkolnego 1998/ 1999 każdy egzemplarz był pisany ręcznie. Od września 1998 roku w *Kleksie* obok siebie zaczęły się pojawiać strony pisane ręcznie, na maszynie i na komputerze. Wygląd strony uzależniony był od tego, jakim sprzętem dysponował autor artykułu. W 1999 roku ujednoczyła się szata

graficzna, ponieważ gazetkę zaczęto spisywać na komputerze. W 2002 r. została zmieniona szata graficzna na bardziej nowoczesną. Pojawił się również *Kleksik* – dla młodszych uczniów. Do tej pory ukazało się 125 numerów. Trud redaktorów gazetki został doceniony. W konkursie gazetek szkolnych *Strona dla Regionu* w 1997 roku uzyskał I miejsce, a w 2001 III miejsce. Opiekunem gazetki, od początku jego istnienia, jest Hanna Czarnecka – Kobus, a *Kleksika* w latach 2002-2004 i 2006-2007 była Bożena Mrozik, w roku szkolnym 2004-2005 - Małgorzata Michałkiewicz, w latach 2005-2006 oraz 2007-2009 – Lucyna Baryła.

8. Chór szkolny – powstał w 1995r. Kierował nim Eugeniusz Gruźlewski. Chór przygotowywał oprawę muzyczną wszystkich uroczystości szkolnych, a jego śpiew wzbudzał uznanie zgromadzonych słuchaczy. Od września 2002 r. Andrzej Gładkowski opiekuje się chórem, który aktywnie włącza się w życie szkoły i środowiska lokalnego, uświetniając swymi występami programy artystyczne. Chór odnosi też sukcesy w przeglądach muzycznych. Uzyskał wyróżnienia: w Grudziądzkim Amatorskim Przeglądzie Artystycznym (GAPA) w 2007 r. oraz w konkursie muzycznym *Muzykolandia* organizowany przez SP nr 14 w Bydgoszczy w roku 2009.

W obecnym roku szkolnym 2009/2010 działają:

- **koło polonistyczne** - dla uczniów klas VI – prowadzone przez St. Kuffel,
- **koło matematyczne** – dla uczniów klas VI – prowadzone przez E. Sutkowską,
- **koło redakcyjne gazetki szkolnej *Kleks*** – należą do niego uczniowie klasy V – prowadzone przez H. Czarnecką-Kobus,

- **koło teatralne** – dla uczniów klas I-IV – prowadzone przez B. Mroziak,
- **koło plastyczno-techniczne** – dla uczniów klas I-II – prowadzone przez I. Ratkowską,
- **koło biblijne** – dla dzieci z klas III-VI – prowadzone przez M. Miszewską,
- **koło sportowe** – dla uczniów kl. II - prowadzone przez M. Mingę,
- **chór szkolny** – dla uczniów klas III-VI – prowadzony przez A. Gładkowskiego.

Komitet Rodzicielski

Niemalą wkład pracy i finansowe wsparcie szkoła otrzymała ze strony rodziców reprezentowanych przez Komitet Rodzicielski utworzony 17.11.1946 r. Tradycyjnie, od początku powstania organizował on choinkę szkolną dla dzieci, Dzień Dziecka. Urządzał również zabawę karnawałową dla społeczeństwa, a zysk przeznaczał dla szkoły na różne potrzeby: zakup pomocy naukowych, dofinansowanie wycieczek dla uczniów, nagrody dla wyróżnionych uczniów, zakup książek do biblioteki szkolnej.

W skład pierwszego Komitetu Rodzicielskiego powstałego w 1946 r. weszły następujące osoby:

Przewodniczący: pan Stefan Starszak
 Sekretarz: pani Waleria Ruszkowska
 Skarbnik: pani Stanisława Budzbon

W kolejnych latach funkcje przewodniczących pełnili:

- pan Leon Janicki	-	1949-1953
- pan Józef Gerke	-	1953-1956
- pan Konrad Meger	-	1960-1962

- pan Paweł Gerke	-	1962-1968
- pan Benedykt Pozański	-	1968-1978
- pan Zygmunt Putkowski	-	1978-1983
- pan Kazimierz Gerke	-	1983-1990
- pan Janusz Gerke	-	1990-1992

Społeczna Rada Szkoły i Rada Rodziców

1 września 1992 roku z powodu zmieniających się przepisów oświatowych przestał istnieć Komitet Rodzicielski, a powstała Społeczna Rada Szkoły, której przewodniczącą została pani Aleksandra Cop. Radę Szkoły tworzyło trzech przedstawicieli rodziców: A. Cop, St. Grabarek, B. Piechutowska, trzech przedstawicieli nauczycieli: H. Czarnecka-Kobus, E. Sutkowska, I. Pieróg oraz trzech przedstawicieli uczniów (co roku po wyborach władz S. U. powoływany był inny skład). Dyrektor szkoły posiadał głos doradczy, podobnie jak *Przyjaciele Szkoły* - współpracujący z placówką przedstawiciele lokalnych organizacji i instytucji.

Do pomocy rada miała również zespół tzw. *trójek klasowych* złożonych z przedstawicieli rodziców uczniów poszczególnych klas.

Społeczna Rada Szkoły od początku działalności była bardzo aktywna. W tym czasie przysierska *uczbówka*, podobnie jak wiele polskich szkół, znajdowała się w trudnej sytuacji materialnej i borykała się z brakiem dofinansowania ze strony władz nadzorujących jej funkcjonowanie. Rodzice z pełnym zrozumieniem podchodzili do tego faktu i z zaangażowaniem uczestniczyli w pozyskiwaniu środków finansowych, organizując m.in. (podobnie jak wcześniej działający Komitet Rodzicielski) zabawy karnawałowe dla lokalnej społeczności, pozyskując sponsorów. Wielu rodziców włączało się też w pomoc szkole, wykonując szereg prac na jej rzecz, np. malarskich, stolarskich, instalatorskich itp.

To właśnie w tym czasie dzięki aktywnej pracy przedstawicieli Społecznej Rady Szkoły kierowanej przez panią A.

Cop oraz zaangażowaniu dyrektor S. Kuffel udało się uruchomić radiowęzeł szkolny, powstała izba regionalna, a także szkoła otrzymała sztandar oraz płaskorzeźbę z wizerunkiem patrona szkoły, doktora Floriana Ceynowy.

Rodzice włączali się chętnie w organizację szkolnych uroczystości takich jak: pasowanie na ucznia, spotkania wigilijne, wybór *Dziewczyny i Chłopaka Roku*, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka, pożegnanie absolwentów. Przy współudziale Społecznej Rady Szkoły zorganizowany został jubileusz z okazji 50-lecia powojennej działalności szkoły oraz jedne z pierwszych na naszym terenie festyny rodzinne oraz dożynki wiejskie, parafialne i gminne.

W 1999 r., po wprowadzeniu reformy oświaty i utworzeniu sześcioklasowej szkoły podstawowej, podjęta została decyzja o tym, aby w miejsce Społecznej Rady Szkoły (tworzonej przez przedstawicieli rodziców, nauczycieli i uczniów) powołać Radę Rodziców.

W skład Społecznej Rady Szkoły i Rady Rodziców wchodziłi:

Od listopada 1998 r.:

Bożena Mollus, Jerzy Klajna, Wiesława Wróblewska, Krystyna Flisek, Alicja Tymczak, Ewa Kusiak

Od grudnia 2001 r.:

Anna Kruczyńska, Bożena Mollus, Stanisława Mollus

Od stycznia 2002 r.:

Wiesława Wróblewska, Piotr Jagła, Danuta Stankiewicz, Jolanta Romińska, Halina Zarzecka, Gabriela Bień, Lucyna Sokołowska

Od września 2007 r.:

Katarzyna Putkowska, Ewa Andrysiak, Barbara Kruczkowska

Osiągnięcia uczniów

Uczniowie szkoły chętnie uczestniczą w zawodach sportowych. Reprezentują szkołę w rozgrywkach gminnych, rejonowych i wojewódzkich. Do szczególnie wyróżniających się należeli:

Grażyna Ządziuk	- rzut oszczepem
Elżbieta Urbańska	- pchnięcie kulą

Szkolna drużyna w piłce siatkowej zajęła V i VI miejsce w zawodach wojewódzkich w 1982 i 1983 r. Jako bokser sukcesy odnosił nasz uczeń Franciszek Szamrowicz.

Młodzież szkolna również uczestniczyła w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, osiągając dobre wyniki w etapach gminnych, rejonowych i wojewódzkich.

W wojewódzkich olimpiadach brali udział:

- Waldemar Czarnecki - język rosyjski w 1977 roku
- Józef Kuffel - język rosyjski w 1978 roku
- Katarzyna Kuffel - język polski w 1988 roku
- Agnieszka Skrzypczak - język polski w 1992 roku

Ponadto na szczeblu rejonu prezentowały się dobrze:

- Barbara Kruczyńska - język rosyjski
- Jadwiga Duda - język rosyjski
- Danuta Osińska - język rosyjski
- Aleksandra Kowalczyk - język polski
- Agnieszka Sarnowska - język polski
- Bernadeta Stasierowska - biologia

W ostatnim piętnastolecu uczniowie naszej szkoły również uczestniczyli w wielu konkursach, sprawdzając swoją wiedzę i umiejętności. Osiągnęli wiele sukcesów:

Udział uczniów szkoły podstawowej w Przysiersku w konkursach w latach 1995 – 2010

Rok	Nazwa konkursu	Osiągnięcia
1995	I Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Konkurs matematyczny	II miejsce - M. Kozłowska, K. Szpakowska, A. Gwizdała, M. Molus III miejsce w etapie rejonowym – M. Wojda
1996	Konkurs plastyczny zorganizowany przez SOK <i>Stokrotka</i> w Świeciu pt. <i>Kompozycja wielkanocna</i> Przegląd Obrzędów na Kociewiu zorganizowany przez Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Świeciu II Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Przegląd Zespołów Kociewskich w Piasecznie	Wyróżnienie dla M. Bień, M. Dudy, Ł. Ziółkowskiego Wyróżnienie dla zespołu teatralnego za program <i>Szkoła kociewska</i> II miejsce - A, Gwizdała, A, Gerke, M. Molus, J. Kuffel Wyróżnienie (puchar) dla zespołu teatralnego za inscenizacje: <i>Szkoła kociewska i Baby kociewskie</i>
1997	Konkurs plastyczny <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> III Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Konkurs zorganizowany przez SOK <i>Stokrotka</i> w Świeciu na projekt kartki bożonarodzeniowej	Wyróżnienie- dla W. Wojdy I miejsce - J. Kuffel, K. Gwizdała, B. Duńczyk II miejsce praca M. Zarzeckiej
1998	Konkurs na kompozycję wielkanocną organizowany przez SOK <i>Stokrotka</i> XV Konkurs Historyczny IV Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk I Międzywojewódzki Literacko-Plastyczny Konkurs Ekologiczny <i>Moja ocena środowiska, w którym żyję i działam</i> w Lipinkach	I miejsce – E. Wróblewska B. Duńczyk został finalistą ostatniego stopnia zawodów wojewódzkich I miejsce - J. Kuffel. B. Duńczyk, K. Gwizdała I miejsce J. Kuffel za wiersz <i>Wiosna 1998</i>
1999	Konkurs plastyczny <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> w Osiu V Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk II Międzywojewódzki Literacko-Plastyczny	Wyróżnienie - B. Duńczyk I miejsce - I. Tymczak, K. Gwizdała, B. Duńczyk I miejsce B. Duńczyk -wiersz,

	Konkurs Ekologiczny <i>Moja ocena środowiska, w którym żyję i działam</i> w Lipinkach Wojewódzki Konkurs Plastyczno-Literacki <i>Jesień w lesie grzyby niesie</i> w Bydgoszczy	Wyróżnienie M. Mollus – praca plastyczna Wyróżnienie L. Ziółkowska za pracę poetycką
2000	Konkurs plastyczny <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> w Osiu VI Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk VIII Turniej Recytatorski <i>O pióro Jana Brzechwy</i> Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i>	Wyróżnienie - B. Duńczyk I miejsce - A. Stanny, M. Kamrowska, M. Zarzecka I miejsce w etapie powiatowym i III miejsce w etapie wojewódzkim - K. Michalska Wyróżnienie - Krystyna Gwizdała
2001	Konkurs <i>Recytujemy prozę i poezję kociewską</i> zorganizowany przez OKSiR w Świeciu Konkurs <i>Wspomnienia z wakacji</i> organizowany przez Rejonowy Urząd Pocztowy w Bydgoszczy VII Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Przegląd Kociewskich Zespołów Folklorystycznych – Piaseczno 2001	II miejsce -A. Wróblewska Wyróżnienie -M. Kobus II miejsce - P. Bonna, M. Piotrowska, A. Bień) Udział zespołu z Przysierska
2002	Konkurs <i>Zagrożenia w gospodarstwach rolnych</i> zorganizowany przez KRUS Świecie Konkurs <i>Recytujemy prozę i poezję kociewską</i> zorganizowany przez OKSiR w Świeciu VIII Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk	I miejsce - M. Gwizdała Wyróżnienie - A. Kruczyńska I miejsce - A. Bień, P. Bonna, M. Hajer
2003	Konkurs plastyczny <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> w Osiu VII Międzygminny Konkurs Plastyczny i Fotograficzny <i>Kociewska bajka</i> organizowany przez radę Gminy i Szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu Konkurs <i>Jestem młodym ekologiem</i> organizowany przez szkołę Podstawową w Lipinkach IX Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez SP w Bładzimi	Wyróżnienie - E. Żyndul Nagrody: N. Mrozik, K. Michalska, K. Łabus, M. Gierszewska Wyróżnienia: Z. Mollus i M. Wróblewska , E. Florkowska , M. Sutkowska, K. Arczyńska, A. Duda Wyróżnienie – K. Gwizdała za wiersz <i>Przyroda – nasz dom</i> I miejsce - M. Mollus, M. Arczyńska, A. Maliszewska II miejsce – A. Fronczek, M. Kobus, T. Mrozik (kl.III) III miejsce – K. Ciszewska,

		N. Mrozik, K. Pieróg (kl.I) III miejsce – Z. Mollus, P. Romińska, K. Ryzop (kl.II)
2004	VIII Międzygminny Konkurs Recytatorski, Plastyczny i Fotograficzny <i>W krainie nad Wisłą, Wdą i Wierzycą</i> organizowany przez radę Gminy i Szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu X Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i> Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez SP w Błędziniu	Nagrody: K. Łabus Wyróżnienia: M. Kobus, A. Maliszewska, P. Zarzecki I miejsce - A. Andrysiak, M. Kobus, T. Mrozik Wyróżnienie – T. Mrozik II miejsce – Z. Mollus, P. Romińska, A. Kruczyńska
2005	IX Międzygminny Konkurs Plastyczny i Fotograficzny <i>Kociewskie tradycje i obyczaje</i> organizowany przez radę Gminy i Szkołę Podstawową im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu XV konkurs <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> Konkurs <i>Recytujemy prozę i poezję kociewską</i> organizowany przez świecki OKSiR XI Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i> Konkurs Wiedzy o Janie Pawle II organizowany przez Szkołę Podstawową w Grucznie Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez SP w Błędziniu	Nagrody: T. Mrozik, A. Andrysiak, wyróżnienie – Patrycja Romińska Wyróżnienie – Z. Mollus III miejsce K. Michalska I miejsce - A. Andrysiak, M. Kobus, T. Mrozik Wyróżnienie – K. Pieróg II miejsce – P. Arczyńska, K. Michalska, M. Kobus II miejsce – W. Meger, P. Kruczyńska, M. Jaroch
2006	XII Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i> Konkurs Wiedzy o Janie Pawle II organizowany przez Szkołę Podstawową w Grucznie	III miejsce -M. Gwizdała, A. Poraj, A. Szostak Laureatka – Katarzyna Pieróg (w nagrodę wyjazd do Legolandu w Danii), Wyróżnienie – T. Mrozik, D. Wysocki I miejsce – A. Andrysiak, M. Kobus, T. Mrozik
2007	Konkurs <i>Kaszubi na Kociewiu</i> organizowany przez Katolickie Liceum w Świeciu Konkurs plastyczny <i>Jesienne skarby</i> organizowany przez Ośrodek Kultury <i>Stokrotka</i> w Świeciu	I miejsce - N. Mrozik, K. Pieróg I miejsce — K. Pieróg, III miejsce — M. Łabus i P. Siwak wyróżnienia - M. Meger i Jakub Ratkowski

	XIII Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyzną</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i>	I miejsce - A. Kruczyńska, M. Maliszewska, N. Mrozik Wyróżnienie – K. Zieliński, M. Kobus, N. Mrozik, K. Pieróg
2008	XVIII Konkurs <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka Na kociewskim szlaku</i> konkurs plastyczny organizowany przez Urząd Gminy i Szkołę Podstawową w Warlubiu XIV Konkurs wWedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyzną</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i> Konkurs matematyczny <i>Liga zadaniowa</i> Konkurs przedmiotowy z matematyki Konkurs przedmiotowy z języka polskiego Konkurs Wiedzy o Janie Pawle II organizowany przez Szkołę Podstawową w Grucznie Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez SP w Błędziniu	wyróżnienie – J. Ratkowski nagrody: M. Łabus, Oliwia Gerke, Katarzyna Pieróg wyróżnienie: A. Nowacka I miejsce - N. Mrozik, K. Pieróg, M. Kobus Wyróżnienie - K. Pieróg, N. Mrozik, K. Zieliński, Laureatka III miejsca – K. Pieróg Laureatka III miejsca – K. Pieróg, etap rejonowy – N. Mrozik etap rejonowy – N. Mrozik, K. Pieróg I miejsce – P. Andrik, N. Mrozik, K. Pieróg III miejsce – D. Baryła, J. Dembińska, J. Ratkowski III miejsce – O. Gerke, K. Putkowska, E. Wróbel
2009	XIX Konkurs <i>Bory Tucholskie w oczach dziecka</i> XV Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyzną</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny</i> Konkurs recytatorski <i>O pióro Jana Brzechwy</i> <i>Śladami przeszłości przez Kociewie</i> konkurs plastyczny i fotograficznym organizowany przez Urząd Gminy i Szkołę Podstawową w Warlubiu Konkurs przedmiotowy z matematyki Konkurs czytelniczy <i>Znam baśnie Hansa Christiana Andersena</i> zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Bukowcu Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez	I nagroda – J. Ratkowski I miejsce - M. Kobus, D. Zarzecka, W. Zielińska Wyróżnienie - K. Zieliński, K. Kowalczyk I miejsce – N. Kędra Wyróżnienie- D. Baryła Nagrody - M. Kobus, D. Romińska, P. Putkowski, M. Kruczyńska, J. Ratkowski, K. Putkowska, P. Kruczyńska , M. Łabus Wyróżnieni - M. Andrysiak, P. Szczygieł , M. Wójcik i Natalia Kędra, K. Kornowska Etap rejonowy – M. Kobus II miejsce – Konrad Kuffel III miejsce- Małgorzata Łabus II miejsce – O. Gerke, E.

	SP w Błędziniu	Wróbel, K. Kowalczyk
2010	XVI Konkurs Wiedzy o Kociewiu <i>Mój Region – Moją Małą Ojczyznę</i> – Przysiersk Międzynarodowy Konkurs <i>Kangur Matematyczny Ocalić od zapomnienia dawne rzemiosło na Kociewiu</i> konkurs plastyczny i fotograficznym organizowany przez Urząd Gminy i Szkołę Podstawową w Warlubiu Konkurs <i>Igraszki z lekturą</i> organizowany przez SP w Błędziniu Konkurs przedmiotowy z matematyki Konkurs przedmiotowy z języka polskiego Konkurs czytelniczy <i>Znam baśnie H. Ch. Andersena</i> organizowany przez SP w Bukowcu	I miejsce - P. Kruczyńska, W. Meger, K. Zieliński Wyróżnienie – K. Kowalczyk Nagrody- J. Ratkowski, M. Meger, M. Łabus, K. Putkowska, W. Siwak, M. Godzińska Wyróżnienia- K. Siwak, E. Wróbel II miejsce – D. Baryła, J. Dembińska, J. Ratkowski III miejsce – Z. Pieróg, M. Kruczyńska, J. Humen III miejsce – S. Lipiec, M. Kruczyńska, W. Zaremska etap rejonowy – K. Zieliński etap wojewódzki – W. Meger etap rejonowy – P. Kruczyńska III miejsce – Oliwia Gerke

Życie kulturalne szkoły, rozrywki i wycieczki

Szkoła w Przysiersku zawsze starała się być placówką aktywnie działającą w środowisku lokalnym. Często uczniowie pod kierunkiem swoich nauczycieli przygotowywali programy artystyczne z okazji świąt lub uroczystości rocznicowych organizowanych na terenie wsi, gminy lub powiatu. Mieli okazję oglądać je zaproszeni goście: przedstawiciele władz lokalnych, członkowie organizacji społecznych, rodzice, dziadkowie, a także uczniowie i nauczyciele zaprzyjaźnionych szkół.

Do najbardziej udanych należały:

- inscenizacja fragmentów *Zemsty*,
- jasełka i szopki noworoczne,
- przedstawienie *Dziadów cz.III*,

- serial *Dwa koty i pies trzeci*,
- spotkanie z poezją religijną,
- akademie patriotyczne z okazji Święta Konstytucji 3 maja i Święta Niepodległości,
- inscenizacja *Dziewczynki z zapalkami*,
- przedstawienie *Opowieść wigilijna*.

Ważnym elementem pracy szkoły są też organizowane rokrocznie kilkudniowe wycieczki krajoznawcze, służące poznawaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego naszej ojczyzny.

Pierwszą wycieczkę w powojennej historii szkoły zorganizował kierownik Tadeusz Wasielewski w dniach od 5 do 9 lipca 1948 r. Jedenaścioro dzieci odbyło podróż statkiem z Chełmna do Gdańska. Celem było zwiedzenie Trójmiasta. Kolejną wycieczką, odnotowaną w kronice szkolnej, była wycieczka do Tlenia. Zorganizowała ją z okazji Dnia Dziecka w 1956 r. kierownik szkoły Walentyna Wasielewska. Dzieci podróżowały traktorem, bezpłatnie udostępnionym przez PGR w Budyniu.

Nielatwo było w latach czterdziestych, pięćdziesiątych i sześćdziesiątych zorganizować dalszą wycieczkę, dlatego najczęstszym celem szkolnych wycieczek była nasza *parowa*.

Organizacja dalszych wycieczek stała się możliwa w kolejnych latach. W ich organizacji grono nauczycielskie wspierał Komitet Rodzicielski. Młodzież z radością wyjeżdżała na wyprawy krajoznawcze do: Malborka, Warszawy (po raz pierwszy w 1973r.), Trójmiasta, Krakowa (po raz pierwszy w 1978r.), Kotliny Kłodzkiej i Jeleniogórskiej. Na ciekawe wycieczki historyczne do Biskupina, Wenecji, Żnina, Fromborka, Malborka, Grunwaldu, Gniezna, Kórnika, a także miejsc związanych z naszym patronem młodzież zabierali nauczyciele historii – E. Kruczkowska i I. Pieróg.

Również w ostatnich latach dzieci chętnie uczestniczą w podróżach organizowanych przez Stanisławę Kuffel, Ewę Sutkowską, Hannę Czarnecką-Kobus oraz Mariusza Mingę.

Środkiem transportu jest najczęściej pociąg, a więc interesująca jest już sama podróż. Całą noc można nie spać (odwieczne marzenie dzieci). Atrakcyjne staje się, np. spacerowanie po Krakowie (planty, Stare Miasto, pokłon Adasiowi Mickiewiczowi na Rynku, zjedzenie lodów u *Wierzynka* i w *Michaliku*, potem Wawel). Oczywiście, nie można pominąć Wieliczki oraz Wadowic i Kalwarii Zebrzydowskiej. To pamięta się bardzo długo. W stolicy uczniowie obowiązkowo muszą odwiedzić Zamek Królewski, Łazienki, obejrzeć sztukę w znanym teatrze. Wrażenie też robi przejażdżka metrem i wizyta na Okęciu. Innym razem odwiedzamy Częstochowę – duchową stolicę Polski. Wiele dzieci chętnie też bierze udział w wycieczkach nad morze i w góry. Podróżowaliśmy do Łeby, Gdańska, Gdyni, a także Zakopanego, Karpacza oraz w Gorce i Pieniny, do Nowego Targu, Szczawnicy i Krościenka. Niekiedy nawet przekraczaliśmy granicę, docierając do malowniczego *Skalnego Miasta* na terenie Czech.

Klasy młodsze obowiązkowo pod opieką wychowawczyń Lucyny Baryły, Bożeny Mroziak, Iwony Ratkowskiej poznają bliższe okolice. Odwiedzają Toruń, Ciechocinek, Malbork, Gdańsk, Wdzydze Kiszewskie, Szymbark.

Dyrektorzy Szkoły Podstawowej w Przysiersku

Tadeusz Wasielewski
10.04. 1945 – 31.08.1949
31.08.1953
01.09.1953 – 15.02.1955
31.08.1960

Walentyna Wasielewska
01.09.1949 –
16.02.1955 –

Zbigniew Król
01.09.1960 – 31.08.1986

mgr Kazimierz Czerwiński
01.09.1986 –

31.08.1992

mgr Stanisława Kuffel
01.09.1992

Nauczyciele zatrudnieni w Szkole Podstawowej

w Przysiersku od 1945 roku

1. Tadeusz Wasielewski	10.04. 1945 – 15.12. 1955
2. Franciszek Szmidt	10.04. 1945 - 03.09.1945
3. Monika Zarzecka	03.09. 1945 - 01.10.1945
4. Aniela Ottowa	05.11. 1945 - 23.12. 1945
5. Janina Gawrych-Trepkowska	07.05. 1946 - 31.08.1956
6. Jan Koniarski	03.09. 1946 - 31.08.1948
7. Walentyna Wójcicka-Wasielewska	01.09. 1948 - 31.08.1960
8. Hieronim Ignasiak	01.09. 1945 - 1951
9. Janina Łytkowska	01.09. 1950 - 25.06.1953
10. Małgorzata Rytlewska-Rozental	01.09. 1950 - 31.08.1952
11. Seweryna Kujawiak	01.09. 1953 - 01.09.1955
12. Alicja Śpiewakowska	01.09. 1954 - 01.12.1955
13. Zbigniew Król	01.12. 1956 - 1991
14. Zofia Gaworzycka	16.01. 1955 - 31.08.1956
15. Bogusława Marciniak-Abramowska	03.09. 1956 - 31.08.1958
16. mgr Ewa Sobierańska-Król	03.09. 1956 - 31.08.1975
	Szkoła Podstawowa w Plewie
1990-91 ½ etatu w Plewnie
1992-93 ½ etatu w Przysiersku
17. Zdzisława Siarkiewicz-Kuffel	01.09. 1958 - 31.08.1964
18. Irena Mirecka	01.09. 1959 - 31.01.1961

19. Tadeusz Kuffel	01.09. 1961 - 31.08.1964
20. Leokadia Dabińska	01.02. 1961 - 31.08.1964
21. Eryka Raflewska-Kruczkowska	01.09. 1961 - 31.08.1996
22. Irena Suchomska-Czerwińska	16.08. 1964 - 31.08.1966
23. mgr Stanisława Ropiak-Kuffel	16.08. 1964
24. Alfreda Szczotka	01.09. 1966 - 31.08.1969
25. dr Maria Pająkowska	01.09. 1966 - 31.08.1981
26. Aleksandra Niesyty-Gehrke	01.09. 1966 - 31.08.1988
27. Stanisław Różycki	01.09. 1968 - 05.1970
28. Barbara Szmelter-Duńczyk	16.08. 1969 - 31.08.2000
29. mgr Kazimierz Czerwiński	01.05. 1970 - 31.08.1992
30. Grażyna Grabowska	16.02. 1973 - 31.08.1974
31. mgr Lidia Sławianowska-Pora	01.09. 1978 - 31.08.1982
32. mgr Henryka Słomska-Jarońska	01.09. 1981 - 03.1990
33. mgr Ewa Zawadzka-Sutkowska	01.09. 1982
34. mgr Krzysztof Michalski	01.09. 1982 - 01.01.1990
35. Barbara Kulpa	01.09. 1983 - 31.08.1994
36. mgr Małgorzata Janiszewska-Michałkiewicz	01.09. 1983
	SP w Plewnie
	od 09.1990 SP w Przysiersku
37. mgr Teresa Kerner-Składanowska	01.09. 1984 - 31.08.1985
38. mgr Urszula Podgórska	16.09. 1985 SP w Przysiersku
	od 01.09.1990 –31.08.1999
	kierownik Punktu Filialnego w Plewnie
39. mgr Hanna Czarnecka-Kobus	01.09. 1990

40. mgr Małgorzata Pieróg	01.09. 1990 - 31.08.1999
41. mgr Ireneusz Pieróg	01.09. 1990 - 31.08.1999
42. mgr Lucyna Bączkowska-Baryła	01.09. 1990
	Punkt Filialny w Plewnie
od 09.1999 SP w Przysiersku
43. mgr Iwona Duńczyk-Ratkowska	01.09. 1991
	Punkt Filialny w Plewnie
od 09.1999 SP w Przysiersku
44. mgr Bożena Mrozik	01.09. 1994
45. mgr Eugeniusz Gruźlewski	01.09. 1995 - 31.08.2002
46. mgr Mariusz Minga	01.09. 1997
47. mgr Ilona Jaworska-Manikowska	01.09. 2004
48. mgr Andrzej Gładkowski	01.09. 2004
49. licencjat Natalia Kowalska	16.01. 2009 - 19.06.2009

Katecheci:

Ksiądz Jan Piłat	01.09. 1990
Stefania Czacharowska	02.09. 1991 - 31.08.2008
mgr Barbara Górka	14.02.2005 - 31.01.2006
mgr Małgorzata Miszewska	14.02.2005 - 31.01.2006
	01.09.2008

Rada pedagogiczna rok szkolny 2009/2010

1. mgr Stanisława Kuffel - dyrektor szkoły,
2. mgr Lucyna Baryła
3. mgr Czarnecka-Kobus
4. mgr Andrzej Gładkowski

5. mgr Ilona Jaworska-Manikowska
6. mgr Małgorzata Michałkiewicz
7. mgr Mariusz Minga
8. mgr Małgorzata Miszewska
9. mgr Bożena Mrozik
10. mgr Iwona Ratkowska
11. mgr Ewa Sutkowska

Byli pracownicy szkoły

1. Teresa Baumgart	8. Gertruda Urbańska
2. Jadwiga Janicka	9. Franciszek Wardziński
3. Maria Wojciechowska	10. Małgorzata Kruk
4. Jan Gorgol	11. Zofia Nawrocka
5. Stefania Poćwiardowska	12. Halina Skrzypczak
6. Feliksa Jurkiewicz	13. Wioletta Bładzich
7. Jan Korecki	

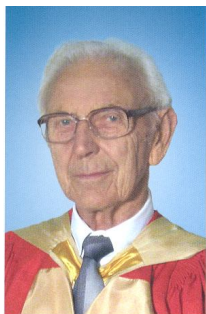
Obecni pracownicy szkoły

1. Adam Fronczek
2. Hanna Kluczek
3. Mariola Raguza

Pracownicy administracyjni szkoły

1. Grażyna Henzel	01.01.1991 – 14.10.1991
2. Ignacy Kuffel	od 01.09.1992

W latach 1945 – 2009 opuściło szkołę **1209 absolwentów**.
W roku szkolnym 2009/2010 uczęszcza do szkoły 95 uczniów –
52 dziewczynki i 43 chłopców.

Najbardziej utytułowanym uczniem szkoły w Przysiersku jest profesor Edmund Kuffel, obecnie na stałe mieszkający w Kanadzie. To wybitny specjalista w dziedzinie inżynierii elektrycznej. Uzyskał w 1984 r. **Medal Stulecia** za *wybitny wkład w dziedzinie izolacji prądów wysokich napięć*, a w 1988 r. został wybrany na członka Kanadyjskiej Akademii Inżynierii (liczy ona tylko 250 członków i doradza Rządowi Federalnemu). Pan Profesor w grudniu 2009 r. otrzymał tytuł **DOKTORA HONORIS CAUSA POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ**.

Przyjaciele szkoły

Dobre funkcjonowanie szkoły, jej sukcesy i rozwój możliwe są dzięki życzliwości władz samorządowych oraz owocnej współpracy z wieloma instytucjami i osobami. Wyrazem podziękowania za okazywaną pomoc są przyznawane statuetki oraz tytuł **Przyjaciela szkoły**. Otrzymali go:

1. Adam Licznerski - Wójt Gminy Bukowiec
2. Daniela Krzyżelewska – wizytator KO w Bydgoszczy
3. Jan Piłat – proboszcz parafii w Przysiersku
4. Maria Pająkowska-Kensik – prof. UKW w Bydgoszczy
5. Jarosław Pająkowski – dyrektor ZPKCHiN

6. Maciej Eckart – Wicemarszałek Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
7. Gertruda Ruszkowska – sołtys wsi Przysiersk
8. Katarzyna Duda-Zauer – pracownik ZPKCHiN
9. Marlena Nowicka-Zakrzewska – nauczyciel SP w Drzycimiu
10. Aleksandra Cop – była przewodnicząca Rady Szkoły
11. Wiesława Wróblewska – była przewodnicząca Rady Szkoły
12. Katarzyna Putkowska – przewodnicząca Rady Rodziców
13. Janusz Gerke – prezes OSP w Przysiersku
14. Bogusława Ziółkowska – dyrektor Przedszkola w Przysiersku
15. Jacek Kuffel – nauczyciel ZS w Warlubiu i SP w Lipinkach

Bibliografia

Diecezja Chełmińska .Zarys historyczno-statystyczny, Pelplin 1928

Dzieje Świecia nad Wisłą i jego regionu, t.1 pod red. Kazimierza Jasińskiego, Toruń 1979

Frydrychowicz R., Przysiersk [w:] *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t.9, Warszawa 1988, s.228

Kuffel S., *Dzieje Parafii Św .Wawrzyńca w Przysiersku*, Praca dyplomowa napisana na Seminarium Historii Kościoła pod kierunkiem ks. dra A. Nadolnego, Pelplin 1987

Czarnecka-Kobus H., *Realizacja ścieżki edukacji regionalnej w Szkole Podstawowej im. dra F. Ceynowy w Przysiersku – raport z 10-lecia działalności. Praca dyplomowa napisana na Trzysemestralnym Studium Historii i Wiedzy o Społeczeństwie* pod kierunkiem dr B. Tarnowskiej, Bydgoszcz 2004

Kronika Szkoły Podstawowej w Przysiersku – 10.04.1945 – 06.1978

Kronika wsi Przysiersk

Księga uczniów Szkoły Podstawowej w Przysiersku

Inne dokumenty szkoły

Wywiady z mieszkańcami wsi Przysiersk

Rozdział zawierający biografię Floriana Ceynowy opracowany został w oparciu obadania naukowe dra Ireneusza Pieroga